

—**N**O CAL QUE PASSI ÀNSIA... Ara el que ha de fer és deixar-ho tot a les meves mans i no pensar-hi més, que jo me n'ocupo, no pateixi... —vaig dir; i tot seguit vaig penjar, potser una mica massa bruscament, i és que no acostumo a parlar amb els clients per telèfon, més enllà dels contactes inicials. Prefereixo, sempre que és possible, el contacte directe, la mirada cara a cara; no és que tingui por que algú pugui espigar el meu telèfon, que potser n'hauria de tenir, si és que he de fer cas del que diuen els diaris, no: és que a mi m'agrada el contacte directe de les persones.

De vegades costa que els clients confiïn en tu. M'imagino que hi ha oficis en què, amb el temps, arriba a establir una relació de confiança amb ells. Malauradament, en el meu cas no és possible: qui ens contracta, a mi i a la Júlia, ho fa per a una sola gestió, i prou. Alguna vegada un antic client ha intentat que tornéssim a servir-lo, però ens hi hem negat perquè no és el nostre estil.

De manera que els clients mai no arriben a tenir-me la confiança que dona el coneixement continuat i directe i, com a molt, han de refiar-se de les recomanacions, del que han sentit a dir, si és que tenen la sort de conèixer alguna altra persona que hagi estat abans client nostra, que

no sempre és el cas. I per molt que decideixin confiar en les meves qualitats —perquè si no, ja no em trucarien— sempre els queda aquella coseta, aquella sensació de perill, d'inseguretat, i és natural que la tinguin, perquè bona part de l'atractiu de la ruptura del tabú resideix en la por, en el risc...

I quan ens veiem i parlem, perquè jo he fet norma que abans d'acceptar un encàrrec he d'haver parlat, *vis a vis*, amb el meu futur client, quan ens trobem, doncs, i em coneixen, sempre els produeixo aquella mateixa primera reacció: dubten. No acaben de creure que una persona com jo pugui dedicar-se a l'ofici a què em dedico...

Perquè, és clar, jo no semblo pas el que soc, ¡com si en el meu ofici algú en pogués fer la cara, només faltaria!

I és així: racionalment, se suposa que un bon professional del meu ram ha de semblar que es dedica a qualsevol altra cosa. Però ja sabem que en els sentiments no mana la raó, i els futurs clients, en lloc de tranquil·litzar-se perquè el meu aspecte físic mai no els trairà, se senten decebuts i desconfien... Probablement és culpa d'haver vist massa pel·lícules... Fins que, finalment, parlen amb mi, i els explico coses, i deixo que compreguin que sé fer la meva feina, que la meva feina em satisfà. Llavors entenen que les coses són així, i que no podrien pas ser de cap altra manera...

Quan ho entenen, ho noto de seguida, perquè els veig als ulls una marca de respecte, fins i tot noto que em tenen una mica de por... Jo prefereixo que els clients em tinguin una mica de por, perquè no solament són ells els que han de confiar en mi, sinó que també és essencial que jo pugui confiar en ells, en la seva discreció, en el seu respecte a la feina ben feta. Per això, quan els miro als ulls i hi veig que voldrien apartar la mirada, però que no gosen, perquè depenen de mi, llavors puc acceptar la feina, perquè sé que podré confiar en ells...

Parlem d'aquella senyora, la de la primavera passada... La senyora Abril, li direm, no solament perquè aquest no és el seu cognom real, el seu nom de la vida civil, ja us ho podeu imaginar, sinó perquè és el nom amb què ens hi referíem la Júlia i jo quan n'havíem de parlar...

La senyora Abril, doncs. La senyora Abril era una persona sensata, amable, que em va demostrar des del primer moment que sabia moure's per la vida amb una distesa naturalitat reflexiva, fruit de tota una llarga experiència de qui s'ha refugiat a les muralles de la desconfiança i no li sap greu, ni creu que les relacions humanes puguin anar d'una altra manera.

Perquè la senyora Abril havia après de la vida, no sé per quina decepció de la primera adolescència, que les coses mai no són el que semblen, i que cal esperar sempre el pitjor de les persones. Amb aquesta certesa pel davant, va arribar fins als cinquanta anys, i tot i que no es pot dir que arribés a la felicitat, sí que vivia en una còmoda estabilitat emocional, per dir-ho amb les seves pròpies paraules.

Fins que, qui ho havia de dir, es va enamorar... I és per això que si la discreta estabilitat emocional en què ella havia viscut era sincera, les paraules amb què s'hi referia, o, més que les paraules, les mirades amb què m'ho deia, tenien el regust amarg del cinisme, aquell cinisme resignat però fatalment agressiu que ha donat tant sentit a la vida de tanta gent... La senyora Abril s'havia enamorat, i les aigües tranquil·les havien esdevingut torrents perillosos, propicis a l'exaltació de qui s'hi lliura amb els ulls tancats, el crit a la boca...

Per acabar-ho d'adobar, el seu enamorat tenia, i justos, els dolços vint anys de la seva primera joventut.

Quan em va contractar, la senyora Abril m'explicava aquestes coses amb llàgrimes als ulls, i no les llàgrimes de

qui plora per afectació: eren llàgrimes de vergonya, era un plorar encara il·lusionat. Però se les va eixugar de seguida:

—Ara sí que he perdut la fe... —em deia. I recordava que sí, que ella havia perdut el senderi quan el va conèixer, però que, dels dos, era ell el que semblava més boig d'amor: que si flors, que si trucades de matinada, que si passeigs a la vora del mar, que si un restaurant perdut al Montseny prop d'un bosc de castanyers en la millor època de l'any...

Ens havíem trobat en una cafeteria elegant, que havia triat ella. Una d'aquelles cafeteries que en diuen Salón de Té, tot de parets recobertes de fustes fosques i lluent i aplics amb tulipes de vidre i llautó pintat de bronze. Ens havien servit el cafè amb llet en un servei de ceràmica com de la Cartuja, amb la llet a part, en una gerra petita, tota rodona, i amb tres tipus diferents de sucre en unes setrilleres d'alpaca.

En tota la cafeteria només hi havia un home, un noi jove, com de la meua edat, que seia en una de les primeres taules, a la vora mateix del mostrador de les lioneses de nata. M'hi vaig fixar perquè li vaig voler reconèixer, intuïtivament, un aire com d'experiències compartides i em vaig distreure un moment pensant si seria també del meu ram, perquè ja sabeu allò que diuen que les persones que vivim al marge de les convencions socials més ordinàries sempre ens podem reconèixer entre nosaltres. Però no deu ser veritat, perquè no vaig arribar a cap conclusió ferma.

—Em va fer descobrir la vida... —em deia en aquells moments la meua clienta, que no podia prescindir de recordar, amb ganes de fer-me venir enveja, les aventures de passió que aquell jove li havia regalat. I afegia que, per tant, no li podia pas perdonar que l'hagués tret de la inerta i insensible felicitat anterior només per a fer-li més dolorosament cruel l'evidència de la seva traïció.

—Ni abans, ni després —em deia— em mereixia jo el seu amor. Això sempre ho he tingut molt clar.

I afegia que ningú no es mereix mai l'amor que li tinguin. Jo li donava la raó, intentant recordar si alguna vegada m'havia fet jo també aqueixa reflexió sensata que només es poden fer les persones que no han estat mai ben estimades...

—No li retrec l'abandó, no li retrec l'engany, no li retrec ni tan sols les paraules cruels... Li retrec que quan em va treure de la meva ignorància feliç em va fer sensible al desconsol.

Resumint: la senyora Abril era una senyora benestant, més o menys de bona família, propietària tranquil·la d'una petita botiga de moda i complements, bona lectora, més o menys elegant, culta, sensible.

La senyora Abril no era amiga dels viatges, ni de les vacances, però sí que s'havia mantingut freqüentadora de teatres, a les estrenes dels quals assistia, amb les amigues de la seva edat, en aquells vespres en què les amigues de la seva edat deixaven els respectius marits i els fills sopant solets a casa, perquè, com deien: “Convé de tant en tant que es trobin sols, que alguna vegada no s'ho trobin tot preparat quan arriben al vespre.”

Però la senyora Abril havia conegut, quan ja s'havia resignat a una rutinària vida de soltera, havia conegut, dic, en mala hora, un jove.

Ella que no havia conegut mai cap home... Ella que no havia sentit mai en la pell el pes d'una mà d'home... Ella, que se sabia en secret apassionada i ardent com cap de les seves amigues casades s'ho podia imaginar... Ella, que hauria preferit ser tan freda i insensible com la resta de la gent la figurava... Ella havia trobat, a la inesperada, de retruc, de cop, un jove.

Vint-i-cinc, quasi trenta anys més jove que ella... ¡Jove!

La senyora Abril, ella també, s'havia retrobat jove... No us imagineu que la senyora Abril, abans, vestís com una

matrona, o com una tieta conca. Ni us heu d'imaginar que la senyora Abril fos especialment lletja, o amb berrugues, o que no tingués les formes del cos de cap manera menys agraïda que qualsevol de les amigues casades... No havia trobat, així de senzill, l'home. No va ser, doncs, que aquell jove, que per primer cop se la va mirar com a dona, la transformés, la rejoenís, l'embellís... Totes les forces que es van desvetllar ja hi eren, i, per exemple, aquella mateixa faldilla de mitja cama que havia dut tants cops, ara se la posava i era com si tota la cuixa tingués una vida que abans no tenia... O que abans no reconeixia... Encara millor: que abans s'havia resignat a deixar de reconèixer...

El que va passar a continuació no és gaire diferent de com ja us la podeu imaginar: una amiga, de les del cafè amb llet i galetes a mitja tarda de tota la vida, que trenca la rutina, cerimoniosament, furtivament, per convidar-la a dinar, un dia, tota plena de secrets i de mitges paraules i de “no sé si faig mal”, “em sap greu haver de ser jo”, “no vull que ho sàpigues per una altra”... I no, no és el que ella espera sentir: allò que en el fons ha temut des del primer dia, que tots saben que aquell noi la vol per diners i només per diners, que ha vist en ella no una dona sinó una propietària... No. Encara és pitjor: ha estat una aposta... Una mala jugada. Una facècia cruel.

—¿I sap que s'hi jugaven? —rebla el clau quan m'ho explica, la senyora Abril—. ¡S'hi jugaven qui pagava una llotja per a un recital del Bocelli! Si la meva amiga —conclou la senyora Abril— no hagués tingut tanta pressa per explicar-m'ho, ho hauria sabut, igualment, ara a finals de maig... ¡Que és quan actua el Bocelli!

—¿I segur que...? —insinuava jo.

—Ell ho ha reconegut... I encara em diu que no m'ha de saber greu, que tot el que ell m'ha fet viure no ho hauria tingut sense ell, que —ha d'amagar una mica la mirada

la senyora Abril quan m'ho explica— encara hi he sortit guanyant. “Prou que t'ho has passat bé tot aquest temps, no?”, em va dir, tot orgullós de la seva eficiència viril. I encara: “Això no t'ho traurà ningú, no?”

—I ara ja no es veuen, vostès, suposo. —Ho pregunto perquè és una cosa que m'interessa especialment: un detall petit com aquest pot ser la clau que em faci acceptar o rebutjar l'encàrrec, perquè ja us podeu imaginar que en la meva feina cal mantenir sempre les aparences.

—Al contrari —respon—, hem seguit com si no hagués passat res.

Això m'agrada, i encara més quan ella em mira amb una mica de cinisme trist:

—Després de tot, tampoc no venia d'uns dies. I —continua— així ell pot acabar de guanyar-se aquelles entrades. Però li he exigít —ara sí que no amaga la mirada, com si esperés algun retret moral que, naturalment, no penso pas fer— que se les guanyi: dos cops per setmana, com a mínim, o el deixo.

—Però... —insinuo jo, que no acabo de veure amb claredat quin és, doncs, l'estat actual de la seva relació.

—A més —em talla—, volia tenir temps per planejar, sense que ningú no s'ho pensi... —fa una petita pausa— la meva jugada. Vull dir, la nostra jugada: hauria de ser, és clar, que ho poguéssim tenir enllestit, —m'agafa una mà— com a mínim dos o tres dies abans de finals de maig...

—Per tant, estem pensant en un accident, és clar, o potser en el desenvolupament fatal d'una malaltia impen-sada... —concreto jo.

—O suïcidi... Podria ser suïcidi, millor... —insinua ella, fluixet—. Diu que els suïcidis fan patir, més que els accidents, els amics del difunt... Els que hauran de pagar les entrades del Bocelli, ja sap... ¿no creu que després del

suïcidi del seu amic no podran evitar de sentir-se una mica culpables d'haver-lo dut a aquella situació tràgica...?

M'ho penso, tot i que, com a norma general, no soc partidari dels suïcidis, més que res perquè la família no s'ho acaba de creure mai, tot i que preparis inequívocament totes les circumstàncies. I això vol dir, és clar, ja ho enteneu, que, en el meu interior, ja he acceptat la feina. De qualsevol manera, insisteixo, perquè m'agrada que les coses quedin clares:

—La meva feina no és pas econòmica... I no parlo només dels diners. Ha d'entendre que una decisió com la que vostè afronta no s'oblida així com així... Si no n'està prou segura, valdrà més que ho deixi córrer... Hi ha d'altres maneres, menys dràstiques, potser, de recuperar la felicitat o la tranquil·litat interrompudes...

No havia de preocupar-me gaire dels diners, és clar, perquè, com bé us podeu imaginar, sé fer la meva feina, i ja feia dies que la Júlia, que em fa de secretària, i també m'ajuda en les investigacions, havia esbrinat, discretament, que el que la senyora Abril havia definit com una “petita botiga” era, en tot cas, una petita “cadena de botigues”, set, exactament, sense comptar els dos petits despatxos oberts dins de galeries comercials d'aquelles que viuen a l'ombra protectora dels hipermercats dels afores de les ciutats o dins d'antigues places de toros. Prop de vint treballadors fixos (amb contracte eventual, és clar), uns altres tants en temporada alta, quatre furgonetes, una nau prou gran, que li servia de magatzem, a més de quatre o cinc pisos de lloguer, herència de la seva mare... La senyora Abril no hauria pas de vendre's a mal preu les joies de l'àvia per pagar els meus honoraris.

Ara bé, de vegades els sentiments, els remordiments, ens passen factura quan ja és massa tard per pagar-la, i és per això que vaig continuar:



—No es tracta que d'aquí a un parell de mesos, o un parell d'anys, tinguem remordiments...

—N'estic tan segura com puc estar-ne —fa ella, ben resolta—. No n'estaré més convençuda d'aquí a una setmana... I tampoc no me n'hauré penedit! Però...

I és que és allò que us deia: el client pot estar ben segur d'ell mateix —si no, no arribaria a ser client meu, ja us ho podeu imaginar—, però de vegades em costa que em tinguin la mateixa confiança que tenen en ells mateixos. Em mira, dubtant de com dir-me el que em vol dir.

—El que passa —l'ajudo— és que no s'acaba de refiar de mi...

Fa un gest de negació, més benintencionat que sincer, perquè ja us he dit que és una dona formal i educada, però jo segueixo, parlant-li amb la mateixa afabilitat i confiança:

—No vull dir de mi com a persona... Vull dir que no s'acaba de refiar que jo sigui prou professional. Perquè jo no soc el típic mascle que surt a les pel·lícules...

Parlo mirant-la directament als ulls, però no busco que no em pugui aguantar la mirada, sinó que s'hi pugui refugiar amb comoditat:

—Ja es pot imaginar que no acostumo a repartir còpies escrites del meu currículum —faig un somriure, al qual ella, distesa perquè no m'he deixat ofendre per les seves reserves, s'afegeix agraïda—. N'haurà de tenir prou amb les referències que li han donat les persones que l'han posat en contacte amb la meva oficina. Si de cas, puc afegir que ja fa uns anys que em dedico al mateix ofici, cosa que ja és molt... I que me'n surto prou bé, crec que és evident...

Aprofito per aixecar una mica la veu, per tal que la cambrera ho senti, perquè ja fa estona que sembla interessada en la nostra taula, i no voldria pas que imaginés que assisteix a un berenar de negocis:

—Fins i tot jo diria que soc feliç...

No sé per què, però sempre funciona: la paraula “feliç” és la que produeix en els meus clients aquella mirada de respecte —de por, si voleu— que jo necessito haver constatat, abans de posar-me a treballar per a ells.

La senyora Abril no em va fallar, i em va deixar anar, tendres, flonjos, els ulls, de manera que no va quedar malament que li agafés les mans —que les tenia fines i delicades com si m’hagués deixat endur per un tòpic en recordar-les— entre les meves —molt més dures i masculines del que de vegades m’agrada tenir-les—, i vaig decidir no preocupar-me en absolut del que pensés la cambrera, que com més coses pensés, menys s’imaginaria la veritat de la nostra relació:

—Farem el possible perquè vostè torni a ser feliç, també —i ara sí que la cambrera es va adonar que hi havia una taula, a l’altra banda del saló, que la reclamava.

—Així, ¿ho farà? ¿Abans de finals de mes?

—Ho farà... Però encara no li puc garantir els detalls. Tingui present que, tot i que és la meva voluntat d’acomodar-me al màxim als desitjos dels meus clients, em reservo sempre els detalls de l’operativa. Li garanteixo, això sí, el resultat final, però no em vull comprometre encara a complir cap termini, o a figurar una modalitat determinada...

Em vaig servir una mica més de llet per donar-li temps a assimilar les meves condicions, i que es plantegés de refusar-les, cosa que no va fer, de manera que vaig fer una petita glopada i em vaig explicar:

—Necessito... ¿Com ho diria?... Estudiar la situació... Dissenyar l’estratègia... Si li sembla —vaig mirar el rellotge, com si hagués d’anar a trobar-me amb algú altre—, ¿quedem la setmana vinent? ¿Aquí mateix? ¿A la mateixa hora?

Aquest llibre ha estat guardonat amb el XXV Premi de Narrativa Vila de l'Ametlla de Mar, 2017, convocat pel Col·lectiu CalaCultura i l'Ajuntament de l'Ametlla de Mar.  
Els membres del jurat van ser: Montse Palau, Maria Victòria Lovaina, Sílvia Mayans, Benjamí Torné i Joan Callau (coordinador del premi).

© del text: Lluís Hernández i Sonali, 2017  
© d'aquesta edició: Pagès Editors, S L, 2017  
Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida  
[www.pageseditors.cat](http://www.pageseditors.cat)  
[editorial@pageseditors.cat](mailto:editorial@pageseditors.cat)  
Primera edició: novembre de 2017  
ISBN: 978-84-9975-913-5  
DL L 1321-2017  
Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, S.L  
[www.bobala.cat](http://www.bobala.cat)

—❧ imprès a **lleida** ▶—

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <[www.cedro.org](http://www.cedro.org)>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.